

Saksdokumenter:

Ordning for askeonsdag

Sammendrag av saksorienteringen

På bakgrunn av vedtak i Bispemøtet og Kirkerådet (BM 13/22, KR 34/22), har Nemnd for gudstjenesteliv utarbeidet et forslag til liturgisk ordning for askeonsdag (NFG 18/22). Bispemøtet har uttalt seg om forslaget fra Nemnd for gudstjenesteliv (BM 6/23) og Kirkerådet har sendt Ordning for askeonsdag på høring (KR 25/23). Etter gjennomført høring har Kirkerådet behandlet den justerte ordningen (KR 87/23), Bispemøtet har uttalt seg om de læremessige sidene ved Ordning for askeonsdag (BM 13/24) og Kirkerådet sender med dette ordningen til Kirkemøtet for vedtak (KR 29/24).

Denne saken presenterer forslag til Ordning for askeonsdag og redegjør de endringer som er gjort i tråd med høringen og uttalelser fra Bispemøtet. Vedlagt saken er Veiledning for askeonsdag på bokmål og nynorsk. Det er kun ordningen slik den fremgår i «Forslag til vedtak» som skal vedtas av Kirkemøtet.

Regelkomiteens merknader

Regelkomiteens oppdrag er å gi en innstilling til Kirkemøtet om endringsforslag er tilstrekkelig utredet til å vedtas, jf. Kirkemøtets forretningsorden §§ 2-4 og 3-6.

Regelkomiteen har gruppert endringsforslagene inn i endringsforslag regelkomiteen vurderer som tilstrekkelig utredet, og de endringsforslag som ikke vurderes som tilstrekkelig utredet.

Endringsforslag som regelkomiteen vurderer som tilstrekkelig utredet

Forslag fremmet av Gunnar Innerdal:

Primærforslag:

«Herren» erstatter «Gud» under «19 Utsendelse» i Ordning for Askeonsdag (linje 224 BM og 444 NN i forslag til vedtak).

Subsidiært forslag:

Teksten under Utsendelse i Ordning for Askeonsdag (pkt 19) gjøres lik som på tilsvarende sted i Hovedgudstjenesten (pkt 26).

Regelkomiteens vurdering

Forslaget handler om å videreføre formuleringen fra Ordning for hovedgudstjenesten. Regelkomiteen vurderer dermed at endringsforslaget er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Forslag 1 fremmet av Kathrine Tallaksen Skjerdal:

Forslag til ny tekst etter «L | Menneske, husk at du er støv. Til støv skal du vende tilbake.»:

«Eller: L| Vend om og tro på evangeliet.»

Regelkomiteens vurdering

Forslaget har vært en del av saksforberedelsen i forkant av møtet. Regelkomiteen vurderer derfor at endringsforslaget er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Forslag fremmet av Andreas Holm:

Forslag til endring på side 5. rad 104. At ordene «eller flere» legges til: «Her kan det leses en eller flere av kirkeårets tekster...»

Tilsvarende endring i den nynorske versjonen.

Regelkomiteens vurdering

Forslaget innebærer at det er leses flere av kirkeårets tekster enn én tekst. Regelkomiteen vurderer at endringsforslaget er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Forslag fremmet av Magnus Moksnes Myhre:

På side 6 linje 152 står det: "La oss i stillhet reflektere over vårt liv" Kunne det vært et valgfritt alternativ som tar med "vårt liv og våre synder"? Dette vil også bidra til å gjøre nåden "større" Formuleringen "reflektere over vårt liv" er litt flat som liturgisk språk

Regelkomiteens vurdering

Regelkomiteen viser til at selve formuleringen har ikke vært en del av saksbehandlingen i forkant av Kirkemøtet, selv om tematikken er berørt i utredningen. Ut fra ordningens helhet og plasseringen i liturgien, vurderer regelkomiteen likevel at endringsforslaget er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Forslag fremmet av Dag Tormod Milje:

Linje 181-182: Liturgen gir en kort praktisk forklaring av hvordan asketegning vil foregå, herunder at asken kan tegnes på den enkeltes panne eller hånd. Den enkelte kan også

Regelkomiteens vurdering

Regelkomiteen vurderer at endringsforslaget er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Endringsforslag som regelkomiteen ikke vurderer som tilstrekkelig utredet

Forslag fremmet av Andreas Holm:

Side 2 og rad 30-31: At det tydeliggjøres hvordan asketegning kan integreres i skriftemålgudstjenesten. Tilsvarende endring i den nynorske versjonen.

Regelkomiteens vurdering

Regelkomiteen mener at dette endringsforslaget ikke er formulert på en måte som gjør at vedtaket kan vedtas som generalrubrikk direkte av Kirkemøtets plenum. Derfor er ikke dette endringsforslaget tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Hvis regelkomiteen vurderer at et endringsforslag ikke er tilstrekkelig utredet, kan regelkomiteen vurdere om forslaget kan omformuleres, jf. Kirkemøtets forretningsorden §

3-6 tredje ledd. Dette kunne vært gjort ved å ha konkrete formuleringer om hvordan asketegningen skal integreres i skriftemålgudstjenesten i generalrubrikkene.

Regelkomiteen viser til at *Ordning for askeosndag* må ses i sammenheng med *Veiledningen for ordningen*. Veiledningen utfyller og tydeliggjør hvordan de ulike elementene i ordningen kan integreres og organiseres. En måte å ivareta anliggendet i endringsforslaget, uten å ta det inn i generalrubrikkene, kan være å be Kirkerådet om å innarbeide en tydeliggjøring av hvordan asketegning kan integreres i skriftemålgudstjenesten i veiledningen.

Forslag 2 fremmet av Kathrine Tallaksen Skjerdal:

Redaksjonelt: Skrivefeil.

INNHold:

Ledd 7 Syndsbekjennelsen (mangler en «e»)

OVERORDNET:

Motivrikdom

- først for fremst («og», ikke «for»)
- mennesket livsvilkår (mangler en «s»; «menneskets»)
- ulike måter å forsoningen på (mangler et ord før «forsoningen»)

Gudstjenesteform

- askeosndag (bytte om på «s» og «n»)
- kocht (mangler en «l», skal være «klokt»)

KOMMENTARER TIL ENKELTLEDD I ORDNINGEN

Ledd 3

- åpningshilsnen (mangler en «e» så det blir «åpningshilsenen»)

Ledd 4

- Påminningen om dette grunnleggende livsvilkår lede (mangler et ord før «lede»)

Ledd 7

- Syndsbekjennelse (mangler en «e» både i overskriften og i slutten av avsnittet)

Ledd 8

- Tekslesning (mangler en «t»)

Ledd 16

- innledene (mangler en «d»)

Ledd 18

- velgsnelsen (skal være «velsignelsen»)
- halleljua (skal være «halleluja»)

FORSLAG TIL ALTERNATIVE TEKSTER:

Til 7

- foreslåt (mangler en «t»)

Til 8

- Påminning og livets forgjengelighet (skal være «om», ikke «og»)

ANNET:

- Det trengs en gjennomgang av stor og liten bokstav.

Regelkomiteens vurdering

Regelkomiteen merker seg at endringsforslaget gjelder retting av skrivefeil i *veiledningen*. Veiledningen skal ikke vedtas av Kirkemøtet. Regelkomiteen legger til grunn at skrivefeilene i veiledningen vil bli rettet redaksjonelt.

Forslag fra Tore Christiansen:

På linje 119 side 5 erstattes «mitt lovbrudd» med «mine lovbrudd».

Regelkomiteens vurderinger

Regelkomiteen viser til at det i første plenum ble opplyst om at «mitt lovbrudd» er et direkte sitat fra Bibel 2024 (Salme 51:3). Regelkomiteen vurderer derfor at det ikke er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Videre behandling

Etter Kirkemøtets forretningsorden § 3-6 fjerde ledd skal regelkomiteen i liturgisaker alltid oversende endringsforslag som er ansett som tilstrekkelig utredet til ordinær komitébehandling. Regelkomiteen oversender derfor endringsforslagene til komité A for videre behandling.

Komiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen og regelkomiteens innstilling til grunn. Komiteen har følgende merknader:

1. En samlet komite vil ta inn forslaget om å endre utsendelseshilsenen i ledd 19 | **Utsendelse.** Komiteen peker på at *Ordning for askeonsdag* innfører mange nye elementer for menigheten. Det er derfor et poeng at ordene i utsendelsen er kjent. Dette gjelder særlig fordi Kirkerådets foreslåtte utsendelseshilsen er svært lik, men ikke identisk med, en kjent liturgisk formulering.

Flertallet i komiteen mener at den lokale frihet som ligger i hovedgudstjenesten bør være den samme i *Ordning for askeonsdag*. I hovedgudstjenesten har liturgen flere valg ved

utsendelsen. Komiteen ønsker at de samme valgene skal gjelde for *Ordning for askeonsdag*.

Et lite mindretall i komiteen vil at *Ordning for askeonsdag* skal avsluttes med at liturgen sier: «Gå i fred. Tjen Herren med glede». Mindretallet mener at dette vil gjøre gudstjenesten mer engasjerende, og at det er et poeng å bruke samme betegnelse om Gud i utsendingshilsenen og velsignelsen.

2. I Kirkerådets forslag kan asketegningen enten skje i stilhet eller ledsaget av ordene: «Menneske, husk at du er støv. Til støv skal du vende tilbake». Komiteen har vurdert et tredje alternativ: «Vend om og tro på evangeliet».

Komiteen er delt omtrent på midten, men flertallet i komiteen mener det er tilstrekkelig med de to alternativene som ligger i forslaget. Dramaturgisk mener flertallet at stillheten eller ordene om støvet på en god måte holder fokus på handlingen som skjer (asketegningen). Motivet om omvendelse og nyorientering er ivaretatt i bibelstedene som leses etter asketegningen.

Mindretallet i komiteen vil ta inn forslaget og mener at det ivaretar en ønsket bredde i motiver i *Ordning for askeonsdag*. Formuleringen gir en god retning inn mot fastetiden, og er allerede i bruk flere steder, ikke minst i Den katolske kirke. Der ble formuleringen innført i forbindelse med den liturgiske fornyelsen i etterkant av Det annet vatikankonsil (1962-1965).

3. Komiteen har vurdert muligheten for å åpne for flere tekstlesninger i ledd 8 | **Tekstlesning**. Å ta formuleringen inn vil være å legge til rette for flere tekstlesninger, noe høringen ikke gir grunnlag for. I påfølgende ledd 9 | **Preken** vil det være mulig for den som preker å anvende flere av kirkeårets tekster. Komiteen mener at ikke er nødvendig å presisere dette i rubrikkene.

4. Komiteen har vurdert muligheten for å tilføye «og våre synder» i innledningen til stillheten i ledd 13 | **Tekstlesning og stillhet**. Forslaget innebærer at liturgen kan velge å innlede stillheten etter tekstlesningen med ett av to alternativer. Liturgen kan si enten: «La oss i stillhet reflektere over vårt liv», eller: «La oss i stillhet reflektere over vårt liv og våre synder».

Flertallet i komiteen understreker at dette leddet i ordningen kommer like etter en obligatorisk syndsbejennelse. Tekstene som leses før formuleringen oppfordrer også til selvransakelse. En åpen formulering, slik forslaget fra Kirkerådet har, lar deltakerne i gudstjenesten stå fritt til å reflektere over det de ønsker. For mange er synd en del av dette, men det er ikke nødvendig at det presiseres fra liturgen.

Mindretallet i komiteen støtter et valgfritt tillegg i formuleringen. Å inkludere formuleringen «våre synder» kan gi en god retning for stillheten. Uttrykket fremstår mer meningsbærende med denne presiseringen. Det kan være fint å bli møtt med en konkret utfordring om å reflektere over synd, og ordet bidrar til alvor, tyngde og større fokus på nåden. Siden *Ordnning for askeonsdag* noen steder vil bli kombinert med en skriftemålgudstjeneste, er det fint at denne formuleringen kan være valgfri.

5. Komiteen ber Kirkerådet om å innarbeide en tydeliggjøring av hvordan asketegningen kan integreres i skriftemålgudstjenesten, i *Veiledning for askeonsdag*.

Forslag til vedtak

1 Kirkemøtet vedtar Ordning for askeonsdag.

2

3 **ORDNING FOR ASKEONSDAG, bokmål**

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

1. Liturgisk ordning for askeonsdag gir stor mulighet for lokal tilpasning og kan gjennomføres i tråd med Ordning for hovedgudstjeneste eller som en kort kveldsgudstjeneste.
2. Til asketegning brukes en blanding av aske og matolje. Asken må ikke blandes med vann, fordi dette danner etsende lut.
3. Kirkerommet er åpent en stund før gudstjenesten, med anledning til stillhet, lystenning og bønn.
4. Som preludium kan det fremføres vokal- eller instrumentalmusikk som svarer til dagens karakter. Dette skjer normalt som forspill til salmen.
5. Det kan være prosesjon under preludium, forspill til første salme eller inngangssalme. Prosesjonskors bæres først i prosesjonen. Lys, tekstbok, og eventuelt brød og vin kan bæres inn.
Menigheten står under eventuell prosesjon, ledd 2 | **Inngangssalme** og 3 | **Hilsen**.
6. Under ledd 3 | Hilsen kan det være en kort innledning om fastetiden.
7. Ledd med overskrift i kursiv kan utelates. Dette gjelder leddene 4 | ***Påminning om livets forgjengelighet***, 5 | ***Bønnerop KYRIE***, 6 | ***Dagens bønn***, 7 | ***Bibelsk salme/Salme***, 10 | ***Trosbekjennelse*** og 13 | ***Tekstlesning og stillhet*** og 19 | ***Utsendelse***.
8. Ledd 12 | **Syndsbekjennelse** kan flyttes frem til samlingsdelen. I samlingsdelen legges syndsbekjennelsen eventuelt inn etter ledd 3 | **Hilsen**.
9. Ordning for skriftemålgudstjeneste kan brukes i stedet for Ordning for askeonsdag. Ledd 16 | **Asketegningen** kan eventuelt legges inn i Ordning for skriftemålgudstjeneste.

33 **I. Samling**

34 **1 | Forberedelse**

35
36 Her eller etter 3 | **Hilsen** kan det være

37
38 *Kort informasjon om dagens gudstjeneste ved medliturg eller liturg.*

39 *Kort stillhet*

40 *Tre klokkeslag*

41

42 **2 | Inngangssalme eller introitus**

43 **3 | Hilsen**

44 **ENTEN**

45 **L** | Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.

46 **ELLER**

47 **L** | Vår Herre Jesu Kristi nåde, Guds kjærlighet og Den hellige ånds samfunn være med

48 dere alle.

49 **ELLER**

50 **L** | I Faderens og (+) Sønnens og Den hellige ånds navn.

51 **ELLER**

52 **L** | I Faderens og (+) Sønnens og Den hellige ånds navn: Vår skaper, frigjører og livgiver.

53

54 *Menigheten setter seg.*

55

56 **4 | Påminning om livets forgjengelighet**

57 **ENTEN**

58 **ML/L** | La oss høre hva Forkynneren skriver om livet:

59 Alt har sin tid, det er en tid for alt som skjer under himmelen:

60 en tid for å fødes, en tid for å dø,

61 en tid for å plante, en tid for å rykke opp,

62 en tid for å gråte, en tid for å le,

63 en tid for å sørge, en tid for å danse,

64 en tid for å lete, en tid for å miste,

65 en tid for å bevare, en tid for å kaste,

66 en tid for å rive i stykker, en tid for å sy sammen,

67 en tid for å tie, en tid for å tale.

68

69 Alt skapte han vakkert, hver ting til sin tid.

70 Ja, alle tider har han lagt i menneskenes hjerte.

71 Likevel kan ikke mennesket fatte det Gud har gjort fra begynnelse til slutt.

72 Jeg skjønnte at alt Gud gjør, står gjennom alle tider.

73 Ingen kan legge noe til, og ingen kan trekke noe fra. **FORKYNNEREN 3, 1-2.4.6- 7.11.14A**

74 **ELLER**

75 **ML/L** | La oss høre hva profeten Jesaja skriver om livet:

76 «Alle mennesker er gress, all deres troskap er som blomsten på marken. Gresset tørker
77 bort, blomsten visner når Herrens ånde blåser på den. Sannelig, folket er gress. Gresset
78 tørker bort, blomsten visner, men ordet fra vår Gud står fast for evig.» **JESAJA 40, 6B-8**

79

80 **5 | Bønnerop KYRIE**

81 **6 | Dagens bønn**

82

83 **ENTEN**

84 **L/ML** | La oss alle be.

85 Barmhjertige Gud, du setter oss fri fra synd og forgjengelighet. Vi ber deg: Lær oss å holde
86 faste slik du vil. Gjør oss utholdende i bønn, trofaste i kjærlighet og helhjertet i kamp for
87 rettferd. Gi verden håp ved Jesu Kristi kors, han som med deg og Den hellige ånd lever og
88 råder, én sann Gud fra evighet til evighet.

89 **A | Amen.**

90 **ELLER**

91 *Lokalt utformet bønn*

92 **II. Ordet**

93 **7 | Bibelsk salme/Salme**

94 *Her følger bibelsk salme eller en annen salme.*

95

96 *Dersom Salme 51 ikke brukes som Bibelsk salme her, brukes den som syndsbejennelse i ledd 12 | **Syndsbejennelse.***

97

98 **8 | Tekstlesning**

99 *Her kan det leses en av kirkeårets tekster for askeonsdag, en av tekstene som er foreslått i Veiledning for askeonsdag eller*
100 *en annen høvelig tekst.*

101

102 *Lesningen innledes med:*

103 **ML** | Det står skrevet i/hos ...

104 *Lesningen avsluttes med:*

105 **ML** | Slik lyder Herrens ord.

106 **9 | Preken**

107 *Predikanten preker over en av tekstene som blir lest i gudstjenesten.*

108 **10 | Trosbejennelse**

109 **11 | Salme**

110 **12 | Syndsbekjennelse**

111 L | La oss bekjenne våre synder.

112 **DERSOM SALME 51 IKKE BRUKES I LEDD 7 | BIBELSK SALME/SALME:**

113 **A | Vær meg nådig, Gud, i din kjærlighet, stryk ut mitt lovbrudd i din store**
114 **barmhjertighet! For mine lovbrudd kjenner jeg, min synd står alltid for meg. Se, du**
115 **gleder deg over sannhet i mitt indre, du lærer meg visdom i det skjulte. Gud, skap i**
116 **meg et rent hjerte, gi meg en ny og stødig ånd! SALME 51, 3.5.8.12**

117 **ELLER**

118 *En av syndsbekjennelsene fra Ordning for hovedgudstjenesten (A-D)*

119 **III. Bønn og asketegning**

120 *Se Veiledning for askeonsdag for refleksjoner rundt asketegning, bl.a. hva liturgen må være oppmerksom på i forbindelse*
121 *med berøring og deltakelse.*

122

123 **13 | Tekstlesning og stillhet**

124 *Tekstlesning og stillhet tilpasses lokale forhold.*

125

126 **ENTEN**

127 **L/ML | Det står skrevet i Salmenes bok:**

128 Herre, du ransaker meg og du vet – du vet om jeg sitter eller står, på lang avstand kjenner
129 du mine tanker. Om jeg går eller ligger, ser du det, du kjenner alle mine veier.

130 Jeg kan si: «La mørket skjule meg og lyset omkring meg bli natt.» Men mørket er ikke
131 mørkt for deg, natten er lys som dagen, mørket er som lyset. For du har skapt mine nyrer,
132 du har vevd meg i mors liv. Jeg takker deg for at jeg er så underfullt laget. Underfulle er
133 dine verk, det vet jeg godt. Knoklene mine var ikke skjult for deg da jeg ble laget på
134 hemmelig vis og vevd dypt i jorden. Dine øyne så meg da jeg var et foster. Alle dager er
135 skrevet opp i din bok, de fikk form før én av dem var kommet. Dine tanker, Gud, er
136 dyrebare for meg, summen av dem er ufattelig! Teller jeg dem, er de talløse som sand, blir
137 jeg ferdig, er jeg ennå hos deg.

138 Ransak meg, Gud, og kjenn mitt hjerte, prøv meg og kjenn mine tanker! **SALMENES BOK 139, 1B-**
139 **3.11-18.23**

140

141 **L | La oss i stillhet reflektere over vårt liv.**

142 *Stillhet*

143

144 **ELLER**

145 **L/ML | Vår Herre Jesus Kristus sier:**

146 «Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand.»
147 Dette er det største og første budet. Men det andre er like stort: «Du skal elske din neste
148 som deg selv.» **MATT 22, 37-39**

149
150 **L** | La oss i stillhet reflektere over vårt liv.

151 *Stillhet*

152
153 **ELLER**
154 *Annen passende tekst. Forslag til alternative tekster finnes i Veiledning til askeonsdag.*

155
156 **Tekstlesningen avslutter med:**
157 **L** | La oss i stillhet reflektere over vårt liv.

158 *Stillhet*

159 **14** | **Litani/Salme**

160 *Litani eller salme med kyrie-karakter fra Norsk salmebok (N13 980.1,2, 981, 982.1,2, 983.1,2, eller en egnet salme)*

161 162 **15** | **Bønn**

163 **L** | La oss be.

164 Barmhjertige Gud, du som formet oss av støv fra jorden, gi at denne asken blir et tegn, så vi
165 vender om og følger deg, du som reiser oss opp til det nye livet ved Jesus Kristus.

166 **A** | Amen.

167 **16** | **Asketegning**

168 *Liturgen gir en kort praktisk forklaring av hvordan asketegningen vil foregå, herunder at asken kan tegnes på den
169 enkeltes panne eller hånd, og at den enkelte kan også kan tegne selv ved å ta aske på egen finger.*

170
171 *Liturgen avslutter forklaringen med ordene:*
172 **L** | Kom og få askekorset tegnet.

173 *Påtegningen kan skje i stillhet, eller liturgen kan si til den enkelte:*
174 **L** | Menneske, husk at du er støv. Til støv skal du vende tilbake.

175 *Under påtegningen kan det fremføres musikk og synges salmer.*

176
177 *Etter asketegningen sier liturgen:*

178 **ENTEN**
179 **L** | Det står skrevet hos profeten Jesaja: Se, jeg gjør noe nytt. Nå spirer det fram. **JESAJA 43,19A**

180 **ELLER**
181 **L** | Paulus skriver til menigheten i Roma: Som Kristus ble reist opp fra de døde ved sin
182 Fars herlighet, skal også vi vandre i et nytt liv. **ROM 6,4**

183 **ELLER**

184 L | Paulus skriver til menigheten i Filippi: Jeg er trygg på at han som begynte sin gode
185 gjerning i dere, skal fullføre den – helt til Jesu Kristi dag. **FIL 1,6**

186 **17 | Fadervår**

187 *Dersom det ikke er nattverd i gudstjenesten, avsluttes asketegningen med Fadervår.*

188 **IV. Nattverd**

189 *Her kan det feires nattverd.*

190 **V. Sendelse**

191

192 **18 | Velsignelse**

193 **ENTEN**

194 *Hilsen SALUTATIO*

195

196 L | Herren være med dere.

197 **M | Og med deg være Herren.**

198 L | Herren velsigne deg og bevare deg. Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg
199 nådig. Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred.

200 **M | Amen. Amen. Amen.**

201

202 **ELLER**

203 L | Ta imot velsignelsen

204 L | Herren velsigne deg og bevare deg. Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg
205 nådig. Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred.

206 **M | Amen. Amen. Amen.**

207

208 *Tre ganger tre bøtteslag.*

209 **19 | Utsendelse**

210 [Her kan følge:](#)

211

212 [L/ML | La oss gå i fred,](#)

213 [A | i Jesu Kristi navn.](#)

214 **ELLER**

215 L/ML | Gå i fred. Tjen ~~Gud~~ [Herren](#) med glede.

216 **20 | Postludium/Utgangssalme/Utgangsprosesjon**

217

219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247

1. Liturgisk ordning for oskeonsdag gir stort rom for lokal tilpassing og kan bli gjennomført i tråd med Ordning for hovudgudsteneste eller som ei kort kveldsgudsteneste.
2. Til osketeikning bruker ein ei blanding av oske og matolje. Oska må ikkje bli blanda med vatn, fordi dette dannar etsande lut.
3. Kyrkjerommet er ope ei stund før gudstenesta, med høve til å vera stille, tenna lys og be.
4. Som preludium kan det framførast vokal- eller instrumentalmusikk som svarar til dagens karakter. Til vanleg blir dette gjort som forspel til salmen.
5. Det kan vera prosesjon under preludiet, forspelet til første salme eller inngangssalmen. Prosesjonskross blir bore fremst i prosesjonen. Lys, tekstbok, og eventuelt brød og vin kan òg bli bore inn.

Kyrkjelyden står under eventuell prosesjon, ledd 2 | **Inngangssalme** og 3 | **Helsing**.
6. Under ledd 3 | **Helsing** kan det vere ei kort innleiing om fastetida.
7. Ledd med overskrift i kursiv kan bli utelate. Dette gjeld ledda 4 | **Påminning om livets forgjengelegdom**, 5 | **Bønerop KYRIE**, 6 | **Dagens bøn**, 7 | **Bibelsk salme/Salme**, 10 | **Truvedkjønning** og 13 | **Tekstlesing og stille stund** og 19 | **Utending**.
8. Ledd 12 | **Syndsvedkjønning** kan bli flytta fram til samlingsdelen. I samlingsdelen finn syndsvedkjønninga eventuelt stad etter ledd 3 | **Helsing**
9. Ordning for skriftemålgudsteneste kan bli brukt i staden for Ordning for oskeonsdag. Ledd 16 | **Osketeikninga** kan eventuelt bli lagt inn i Ordning for skriftemålgudsteneste.

248 **I. Samling**

249 **1 | Førebuing**

250 *Her eller etter 3 | Hilsen kan det være*

251

252 *Kort informasjon om dagens gudsteneste ved medliturg eller liturg.*

253 *Kort stille stund*

254 *Tre klokkeslag*

255 **2 | Inngangssalme eller introitus**

256 **3 | Helsing**

257

258 **ENTEN**

259 **L** | Nåde være med dykk og fred frå Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.

260 **ELLER**

261 **L** | Vår Herre Jesu Kristi nåde, Guds kjærleik og Den heilage andens samfunn være med

262 dykk alle.

263 **ELLER**

264 **L** | I namnet åt Faderen og (+) Sonen og Den heilage ande.

265 **ELLER**

266 **L** | I namnet åt Faderen og (+) Sonen og Den heilage ande: Vår skapar, frigjerar og

267 livgjevar.

268

269 *Kyrkjelyden set seg.*

270

271 **4 | Påminning om livets forgjengelegdom**

272

273 **ENTEN**

274 **ML/L** | La oss høyra kva Forkynnaren skriv om livet:

275 Alt har si tid, det er ei tid for alt som hender under himmelen:

276 ei tid for å fødst, ei tid for å døy,

277 ei tid for å planta, ei tid for å riva opp,

278 ei tid for å gråta, ei tid for å le,

279 ei tid for å sørgja, ei tid for å dansa,

280 ei tid for å leita, ei tid for å mista,

281 ei tid for å gøyma, ei tid for å kasta,

282 ei tid for å riva sund, ei tid for å sy i hop,

283 ei tid for å teia, ei tid for å tala.

284

285 Alt gjorde han vakkert, kvar ting til si tid.

286 Ja, alle tider har han lagt i hjartet deira.

287 Likevel kan ikkje mennesket fatta det Gud har gjort frå den første tid til den siste.
288 Eg skjønna at alt Gud gjer, står gjennom alle tider.
289 Ingen kan leggja noko til, og ingen kan trekkja noko frå. **FORKYNNAREN 3, 1-2.4.6-7.11.14A**

290
291 **ELLER**
292 **ML/L** | La oss høyra kva profeten Jesaja skriv om livet:

293 «Alle menneske er gras, all deira truskap er som blomen på marka. Graset tørkar bort,
294 blomen visnar når Herrens ande blæs på han. Sanneleg, folket er gras. Graset tørkar bort,
295 blomen visnar, men ordet frå vår Gud står evig fast.» **JESAJA 40, 6B-8**

296 **5 | Bønerop KYRIE**

297 **6 | Dagens bøn**

298 **ENTEN**
299 **L/ML** | Lat oss alle be.

300 Miskunnsame Gud, du set oss fri frå synd og forgjengeligdom. Vi bed deg: Lær oss å halde
301 faste slik du vil. Gjer oss utholdande i bøn, trufaste i kjærleik og heilhjarta i kamp for
302 rettferd. Gje verda håp ved Jesu Kristi kross. Gud, vi bed deg, du som med Jesus Kristus og
303 Den heilage ande lever og råder, éin sann Gud frå æve til æve.

304 **A** | Amen.

305 **ELLER**
306 *Lokalt utforma bøn*

307 **II. Ordet**

308 **7 | Bibelsk salme/Salme**

309 *Her følgjer bibelsk salme eller ein annan salme.*

310
311 *Dersom Salme 51 ikkje blir brukt som Bibelsk salme her, blir salmen nytta som syndsvedkjenning i ledd 12 |*
312 **Synsvedkjenning.**

313
314 **8 | Tekstlesing**

315 *Her kan ein lese ein av kyrkjeårets tekster for oskeonsdag, ein av tekstane som er foreslått i Rettleing for oskeonsdag*
316 *eller ein annan høveleg tekst.*

317
318 *Lesinga blir innleidd med:*
319 **ML** | Det står skrive i/hos ...

320 *Lesinga sluttar med:*
321 **ML** | Slik lyder Herrens ord.

322 **9 | Preike**

323 *Predikanten preikar over ein av tekstane som blir lese i gudstenesta.*

324 **10 | Truvedkjenning**

325 **11 | Salme**

326 **12 | Syndsvedkjenning**

327 L | La oss sanna syndene våre.

328 **DERSOM SALME 51 IKKJE BLIR BRUKT I LEDD 7 | BIBELSK SALME/SALME:**

329 **A | Ver meg nådig, Gud, i din kjærleik, stryk ut mitt brot i di store miskunn! For mine**
330 **brot kjenner eg, mi synd står alltid for meg . Sjå, du gler deg over sanning i mitt**
331 **indre, du lærer meg visdom i det løynde. Gud, skap i meg eit reint hjarte, gjev meg ei**
332 **ny og stødig ånd! SALME 51, 3.5.8.12**

333

334 **ELLER**

335 *Ein av syndsvedkjenningane frå Ordning for hovudgudsteneste (A-D)*

336 **III. Bøn og osketeikning**

337 *Sjå Rettleiing for oskeonsdag for refleksjonar rundt osketeikning, mellom anna om kva liturgen må vera merksam på i*
338 *samband med berøring og deltaking.*

339 **13 | Tekstlesing og stille stund**

340 *Tekstlesing og stille stund blir tilpassa lokale forhold.*

341

342 **ENTEN**

343 **L/ML | Det står skrive i Salmane:**

344 Herre, du ransakar meg og du veit –du veit om eg sit eller står, på lang avstand kjenner du
345 mine tankar. Om eg går eller ligg, ser du det, du kjenner alle mine vegar.

346 Eg kan seia: «Lat mørkret løyna meg og lyset omkring meg bli natt.» Men mørkret er ikkje
347 mørkt for deg, natta er lys som dagen, mørkret er som lyset. For du har skapt mine nyrer,
348 du har vove meg i mors liv. Eg takkar deg for at eg er så underfullt laga. Underfulle er dine
349 verk, det veit eg godt. Knoklane mine var ikkje skjulte for deg då eg vart laga i løynd og
350 voven djupt i jorda. Auga dine såg meg då eg var eit foster. Alle dagar er skrivne opp i di
351 bok, dei fekk form før éin av dei var komen. Dine tankar, Gud, er dyrebare for meg,
352 summen av dei er ufatteleg! Tel eg dei, er dei tallause som sand, blir eg ferdig, er eg enno
353 hos deg.

354 Ransak meg, Gud, og kjenn mitt hjarte, prøv meg og kjenn mine tankar! **SALMANE 139, 1B-3.11-**
355 **18.23**

356

357 L | La oss vere stille og reflektere over livet vårt.

358 *Stille stund*

359

360 **ELLER**

361 **L/ML | Vår Herre Jesus Kristus seier:**

362 «Du skal elska Herren din Gud av heile ditt hjarte og av heile di sjel og av alt ditt vit.»

363 Dette er det største og første bodet. Men det andre er like stort: «Du skal elska nesten din
364 som deg sjølv.» På desse to boda kviler heile lova og profetane. **MATT 22, 37-39**

365

366 **L |** La oss vere stille og reflektere over livet vårt.

367 *Stille stund*

368

369 **ELLER**

370 *Annan høveleg tekst. Forslag til alternative tekstar finst i Rettleiing til oskeonsdag.*

371

372 **Tekstlesinga sluttar med:**

373 **L |** La oss vere stille og reflektere over livet vårt.

374 *Stille stund*

375 **14 | Litani/Salme**

376 *Litani eller salme med kyrie-karakter frå Norsk salmebok (N13 980.1,2, 981, 982.1,2, 983.1,2, eller ein eigna salme).*

377

378 **15 | Bønn**

379 **L |** La oss be.

380 Miskunnsame Gud, du som forma oss av støv frå jorda, gje at denne oska blir eit teikn, så
381 vi vender om og følgjer deg, du som reiser oss opp til det nye livet ved Jesus Kristus.

382 **A | Amen.**

383 **16 | Osketeikning**

384 *Liturgen gir ei kort praktisk forklåring av korleis osketeikninga vil gå føre seg, mellom anna at oska kan bli teikna på
385 panna eller handa til kvar einskild, ~~og at d~~ Den einskilde kan også ~~kan~~ teikne sjølv ved å ta oske på eigen finger.*

386

387 *Liturgen sluttar forklåringa med orda:*

388 **L |** Kom og få oskekrossen teikna.

389 *Påteikninga kan skje stille, eller liturgen kan si til kvar einskild:*

390 **L |** Menneske, hugs at du er støv. Til støv skal du vende attende.

391 *Under påteikninga kan det bli framført musikk og sunge salmar.*

392

393 *Etter osketeikninga seier liturgen:*

394 **ENTEN**

395 **L |** Det står skrive hjå profeten Jesaja: Sjå, eg gjer noko nytt. No spirer det fram. **JESAJA 43,19A**

396 **ELLER**

397 **L |** Paulus skriv til kyrkjelyden i Roma: Slik Kristus vart oppreist frå dei døde ved sin Fars
398 herlegdom, skal vi òg vandra i eit nytt liv. **ROM 6,4**

399 **ELLER**

400 L | Paulus skriv til kyrkjelyden i Filippi: Eg er viss på at han som tok til med si gode
401 gjerning i dykk, skal fullføra henne – heilt til Jesu Kristi dag. **FIL 1,6**

402 **17 | Fadervår**

403 *Dersom det ikkje er nattverd i gudstenesta, bli osketeikninga avslutta med Fadervår.*

404 **IV. Nattverd**

405 *Her kan det bli feira nattverd.*

406 **V. Sending**

407 **18 | Velsigning**

408 **ENTEN**

409 *Helsing SALUTATIO*

410

411 L | Herren være med dykk.

412 **M | Og med deg være Herren.**

413 L | Herren velsigne deg og vare deg. Herren late sitt andlet lysa over deg og vere deg nådig.

414 Herren lyfte sitt åsyn på deg og gje deg fred.

415 **M | Amen. Amen. Amen.**

416

417 **ELLER**

418 L | Ta imot velsigninga.

419 L | Herren velsigne deg og vare deg. Herren late sitt andlet lysa over deg og vere deg nådig.

420 Herren lyfte sitt åsyn på deg og gje deg fred.

421 **M | Amen. Amen. Amen.**

422

423 *Tre gonger tre bøneslag.*

424 **19 | Utsending**

425 [Her kan følgja:](#)

426

427 [L/ML | Lat oss gå i fred.](#)

428 [A | i Jesu Kristi namn.](#)

429 **ELLER**

430 [L/ML](#) | Gå i fred. Ten ~~Gud~~[Herren](#) med glede.

431 **20 | Postludium/Utgangssalme/Utgangsprosesjon**

Innstilling 1 fra komité A

432

433

434 komitéleder

435

.....

saksordfører